

Ἡ γλώσσα τοῦ ὀλοκληρωτικοῦ κράτους

Ἡ ΒΑΣΙΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΕΘΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΩΣ ΑΘΛΗΜΑ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ ΛΟΓΟΥ. Εἰς τὴν πολιτικὴν ἱστορίαν τοῦ κόσμου ἐμφανίζονται σήμερον κράτη, τὰ ὁποῖα προσπαθοῦν νὰ τοποθετηθοῦν ἐντὸς τῆς ἐλευθερίας, ἀλλὰ μὲ πολλὴν ἐπιμέλειαν ἀποφεύγουν νὰ τὴν δεχθοῦν εἰς τὸν ἐσωτερικὸν τῶν χώρων, ὥστε ἡ ἐλευθερία νὰ εἶναι τὸ περίβλημα πραγμάτων, τὰ ὁποῖα τὴν ἀποκλείουν. Ὑπὸ τὴν ἐλευθερίαν τοποθετοῦν τὰ κράτη αὐτὰ μὲ κοινὴν συνεννόησιν ἢ ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας, ὅ,τιδὴποτε εἶναι δυνατὸν νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς τεχνικῆς.

Μὲ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς τεχνικῆς ἡ θάσις τῆς ζωῆς μετατίθεται ἐκ τῆς φύσεως πρὸς τὴν κοινωνικὴν σχέσιν τῶν ἀνθρώπων. Ἐνῶ διὰ νὰ ζήσῃ ὁ ἄνθρωπος, ἐχρειάζετο ἄλλοτε ἡ ἀντιπαράθεσις τοῦ πρὸς τὴν ὕλην, σήμερον ἡ ἀντιπαράθεσις αὕτη γίνεται εἰς τὸ πλαίσιον ἀπροσώπως ὀριζομένων συναρτήσεων πρὸς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Αὐτὸ σημαίνει, ὅτι διὰ τὴν ζωὴν ἀποκτοῦν σημασίαν ὄχι μόνον οἱ τρόποι διαμορφώσεως τῆς ὕλης, ἀλλ' οἱ τρόποι διαμορφώσεως τῶν ἀνθρώπων. Μὲ ἄλλους λόγους ἡ τεχνικὴ δὲν ἐξάντλεται εἰς τὴν ἀτομικὴν σχέσιν πρὸς τὸ ἀντικειμενικὸν περιβάλλον.

λον, ἀλλ' ἔχει τὴν τάσιν νὰ κατασκευάζῃ τοὺς ἀνθρώπους συνεχῶς εὐρυτέρων γεωγραφικῶν περιοχῶν καὶ τελικῶς ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου. Ὅπου λοιπὸν ἡ τεχνικὴ εἶναι κρατικὴ ὑπόθεσις, ὁ πολίτης ἐφαρμόζει, χωρὶς νὰ ὑπολογίζεται, τὴν τεχνικὴν ἐντολήν. Ταυτοχρόνως τὸ κράτος, ἐπειδὴ τὰ τεχνικὰ γεγονότα δὲν περιορίζονται ἐντὸς τῶν συνόρων του, ἀλλ' εἰς πολλὰς καὶ μάλιστα ἀποφασιστικὰς περιπτώσεις ἐξαρτῶνται ἐκ τοῦ τρόπου ζωῆς καὶ τῆς παραγωγῆς περιοίκων λαῶν, ἐφαρμόζει οἰκουμενικὴν πολιτικὴν. Τὸ ὁλοκληρωτικὸν σύστημα ἔχει λοιπὸν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐπεκτατικὸν χαρακτήρα.

Ὅσοι ψηφίζουν σήμερον ὑπὲρ τῆς τεχνικῆς, ψηφίζουν ὑπὲρ τῶν διεθνῶν σχέσεων ἢ ὑπὲρ τοῦ πολέμου ἢ ταυτοχρόνως κατὰ τῶν ἐθνικῶν ὁρίων καὶ ἐναντίον ὧν θέτουν ἐμπόδια εἰς τὴν σύμπηξιν ὑπερεθνικῶν συνασπισμῶν. Ἐπέκεινα τῶν ἐθνικῶν ὁρίων τείνουν λοιπὸν ἐκ τῆς ἐσωτερικῆς φορᾶς τῆς τεχνικῆς ὅλα τὰ κράτη, τὸ ζήτημα μόνον εἶναι, κατὰ πόσον ἡ φορὰ αὕτη θεωρεῖται μία ἀνάγκη τῶν τεχνικῶν πραγμάτων, ὅποτε πρέπει νὰ ληθθοῦν ὑπ' ὅψιν πρωτίστως τὰ τεχνικὰ πράγματα, εἴτε θεωρεῖται ὡς μία ὑποχρέωσις ἀπέναντι τῶν τεχνικῶν πραγμάτων, ὅποτε οὐσιαστικῶς ἐνδιαφέρει ἡ στάσις τοῦ ἀνθρώπου ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ κρατικοῦ χώρου.

Καὶ εἰς τὴν μίαν καὶ εἰς τὴν ἄλλην περίπτωσιν ἡ τεχνικὴ ὁδηγεῖ σήμερον τὴν ἱστορίαν, πρῶγμα τὸ ὁποῖον σημαίνει, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ὁ ὅριον τὸν ἄνθρωπον. Διὰ τοῦτο τίποτε ἄλλο δὲν ἐπείγει περισσότερον αὐτὴν τὴν στιγμὴν εἰς τὴν ἱστορίαν ἀπὸ τὴν προσπάθειαν, νὰ εἰσχωρήσῃ ὁ ἄνθρωπος ἐντὸς τοῦ κόσμου, ὁ ὁποῖος τὸν τρέφει καὶ τὸν διαμορφώνει. Ὅπως ἡ τεχνικὴ ὑπῆρξεν ἡ κατάληξις τοῦ ἀγωνίσματος μεταξὺ ἀνθρώπου καὶ φύσεως, ὥστε νὰ ἐπέχη σήμερον εἰς τὴν ἱστορίαν τὴν θέσιν, τὴν ὁποίαν κατεῖχε προηγουμένως ἡ φύσις, κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον εἶναι σήμερον ὁ ἄνθρωπος ἀντιμέτωπος ἐνὸς γεγονότος, ἐκ τοῦ ὁποίου ζῇ, χωρὶς νὰ τὸ ἔχη ἐσωτερικεύσῃ. Ὁ ἄνθρωπος ἵσταται σήμερον ἐνώπιον τῆς τεχνικῆς, ὅπως ὁ προϊστορικὸς ἄνθρωπος ἐνώπιον τῆς φύσεως. Τελικῶς ὁ ἄνθρωπος τῆς προϊστορίας ἐδημιούργησε τὴν γλῶσσαν καὶ ἔγινεν ὁ ἔσω χώρος τῆς φύσεως, δηλαδὴ ὁ κύριός της. Ἐφ' ὅσον ἡ τεχνικὴ μετέβαλε τὸ ἐπίπεδον τῆς ζωῆς, θέτει τὸν ἄνθρωπον πρὸ τοῦ ἀθλήματος νὰ γίνῃ ὁ ἐσωτερικὸς τῆς χώρας, νὰ τὴν τοποθετήσῃ ἐντὸς τοῦ λόγου, διὰ νὰ ὑπερνικηθῇ, ὅπως συνέβη ἄλλοτε μὲ τὴν φύσιν, ὁ «δοκιμονικός» τῆς χαρακτῆρ, ἡ δύναμις, νὰ ἐλέγχεται ὁ ἄνθρωπος ἐκτὸς τοῦ λόγου.

Ἡ εἵσοδος τῆς τεχνικῆς εἰς τὸν λόγον προϋποθέτει τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ ἀνθρώπου τοῦλάχιστον ὡς πρὸς τὴν ἑκφρασίαν του, τὴν δυνατότητα τῆς ἐρμηνείας αὐτῶν, τὰ ὁποῖα τὸν περιβάλλουν καὶ συμβαίνουν σήμερον εἰς τὸν κόσμον. Ἡ τεχνικὴ ὁμῶς εἶναι ἴσως τὸ πρῶτον ἱστορικὸν γεγονός, τὸ ὁποῖον ἀνθίσταται ἐσωτερικῶς εἰς τὴν ἐρμηνείαν του, διότι εἶναι ὁ τρόπος, μὲ τὸν ὁποῖον ὁ ἄνθρωπος παρὰ γ ε ι τὸν κόσμον του, ὥστε, ὅ,τι ἐρμηνεύει τὴν σχέσιν τοῦ ἀνθρώπου

καὶ τοῦ κόσμου του, νὰ εἶναι ἐπίσης ἀποτέλεσμα τῆς τεχνικῆς. Ἡ γλῶσσα λοιπὸν τῆς τεχνικῆς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπερπηδήσῃ τὴν τεχνικὴν, ἀλλὰ θὰ πρέπει νὰ τὴν διαρθρώσῃ, νὰ γίνῃ ὁ πνευματικὸς τῆς ἱστορίας, νὰ τοποθετήσῃ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸν ἐσωτερικὸν τῆς χώρου, ὥστε ὁ κόσμος νὰ ἐξανθρωπισθῇ διὰ δευτέραν φοράν. Ἄν ὅμως ὁ τεχνικὸς κόσμος εἶναι τὸ ἔργον τοῦ ἀνθρώπου ὡς ἀντικατάστασις τῆς φύσεως, ὁ ἐξανθρωπισμὸς του σημαίνει ἐπιστροφήν τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὸν ἄνθρωπον.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΗΣ ΕΚΦΡΑΣΕΩΣ, Η ΑΣΘΕΝΕΙΑ ΤΟΥ ΟΛΟΚΛΗΡΩΤΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ. Ὁ γλωσσικὸς ἐξανθρωπισμὸς τοῦ σημερινοῦ κόσμου προϋποθέτει τὴν δυνατότητα τῶν ἀνθρώπων νὰ συζητήσουν, νὰ ἔχουν δηλαδὴ προβλήματα, τῶν ὁποίων δὲν γνωρίζουν ἤδη τὴν λύσιν, ὥστε νὰ τοὺς ἀπασχολῇ ἀπλῶς καὶ μόνον ἡ ἐφαρμογὴ τῆς, ἡ ὁποία ἐπιβάλλεται χωρὶς τὴν συμμετοχὴν των. Διὰ τοῦτο εἰς τὰ κράτη τοῦ δυτικοῦ ἡμισφαίριου ὑπάρχει σήμερον μεγαλυτέρα πιθανότης νὰ προβληματίσῃ τοὺς ἀνθρώπους καὶ νὰ τοὺς συνδέσῃ μεταξύ των, ὅ,τι ἀκριβῶς συμβαίνει αὐτὴν τὴν στιγμὴν εἰς τὴν ἱστορίαν. Βεβαίως ἐναντίον τοῦ προβληματισμοῦ αὐτοῦ ἐργάζεται εἰς τὴν ἐποχὴν μας ὁλόκληρος ἡ βιομηχανία τῶν κατευθυνομένων ἀνησυχιῶν, ἡ ὁποία παράγει τὸν τεχνικὸν ἄνθρωπον ταυτοχρόνως πρὸς τὰ προϊόντα, ἡ παραγωγὴ τῶν ὁποίων τὴν κρατεῖ εἰς τὴν ζωὴν, μὲ τόσῃ ἀκρίβειαν, ὥστε νὰ εἶναι περιττὴ ἡ συνδρομὴ ἐξωτερικῆς βίας. Ἀντιστρόφως εἰς τὸ ἀνατολικὸν ἡμισφαίριον ἢ χωρὶς προσχήματα ἀπαγόρευσις τῆς ἐλευθέρως ἐκφράσεως δίδει τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ αἰσθανθῇ μίαν σύγκρουσιν μεταξύ αὐτῶν, τὰ ὁποία προσωπικῶς θὰ ἤθελε καὶ αὐτῶν, τὰ ὁποία ἐπιτρέπονται, ὥστε νὰ σχηματίζῃ κάποτε τὴν γνώμην, ὅτι ὁ κόσμος θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἔχῃ ἄλλην τάξιν, τὴν ὁποίαν ὅμως τοῦ εἶναι δύσκολον ν' ἀξιῶσιν, ὅχι διότι ἀπλῶς ἡ ἀλλαγὴ ἀπαγορεύεται, ἀλλὰ διότι δὲν εἶναι κύριος τῆς ἐμπειρίας του, ἀλλὰ φαντάζεται τὸν κόσμον, ὅπως τοῦ τὸν παρασκευάζει τὸ κράτος ἢ εἰς μίαν παραλλαγὴν του.

Δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἡ ἀντίδρασις «ἐκ τῶν κάτω» εἰς τοὺς ἀνατολικοὺς συνασπισμοὺς δὲν ἔχει προοπτικὴν καὶ περιορίζεται εἰς τὴν δυσἀρέσκειαν ἢ μίαν καχυποψίαν, ἡ ὁποία συντόμως ἐξαντλεῖται καὶ τελικῶς συμβουλεύει τὸν ἄνθρωπον νὰ προσαρμοσθῇ, ὅπως τοῦ εἶναι δυνατόν καλύτερον, νὰ συναγωνίζεται τοὺς ὁμοίους του εἰς τὸν ἔπαινον τῶν θεσπιζομένων, νὰ ἐπαναλαμβάνῃ τὰ ρητὰ τῆς καθιερωμένης κρατικῆς παραδόσεως καὶ κυρίως νὰ μιμῆται τὰ κοινωνικὰ πρότυπα, τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι βασίζονται εἰς τὰ χέρια καὶ ὅχι εἰς τὸ κεφάλι των», ἔστω καὶ ἂν πρέπει νὰ μαυρίζῃ τὰ νύχια του ¹, διὰ νὰ

1. Ἐκ τῶν ἀναμνήσεων τοῦ Οὔγγρου κομμουνιστοῦ Arthur Koestler εἰς: *The God that failed*, ed. R. Grossman, New York 1949, σ. 49.

πείθονται οἱ δύσπιστοι ὡς πρὸς τὴν χειρωνακτικὴν τοῦ ιδιότητα. Μὲ πολλὴν προσήλωσιν ἐπιχειρεῖται λοιπὸν ἐντὸς τοῦ ὁλοκληρωτικοῦ κράτους μία πνευματικὴ περιτομή, τὴν ὁποῖαν ἀπλῶς συμπληρώνει ἡ γλωσσικὴ αὐταπάρνησις, «μηδαμινὴ τιμὴ διὰ τὴν εὐτυχίαν, ἔστω καὶ εἰς πολὺ μικρὸν βαθμὸν νὰ παρουσιασθῇ ἡ ὁμοιότης πρὸς τὸν ἐργάτην»¹. Τὰ «παραγωγικὰ στοιχεῖα», οἱ ἐργαζόμενοι τοῦ κράτους, δὲν χρειάζονται ὅμως τὴν συζήτησιν, διότι ὁ καιρὸς ἐπείγει καὶ ὁ κίνδυνος παραμονεύει, ὅπως ἀκριβῶς συμβαίνει εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν. «Εἰς τὸ μέτωπον δὲν συζητοῦν», εἶναι μία γνωστὴ ὑπόμνησις τοῦ κομμουνιστικοῦ κράτους, τὴν ὁποῖαν ἐρμηνεύει ἡ γνώσις: «Ὅπου καὶ ἂν εἶναι, ὁ κομμουνιστὴς εὐρίσκεται εἰς τὸ μέτωπον»¹.

Ἐὰν τὸ ὁλοκληρωτικὸν κράτος ἔχῃ ἀσθενὴ σημεῖα, αὐτὰ τὰ σημεῖα παρουσιάζονται εἰς τὴν ἐλευθέραν συζήτησιν. Παρέχεται λοιπὸν ἡ ἐντύπωσις, ὅτι ἡ συζήτησις δὲν διαπιστώνει τὴν ἀσθένειαν, ἀλλ' εἶναι ἡ ἔκφρασις τῆς, οὕτως ὥστε, ἐὰν ἡ ἐκδήλωσις ἀπαγορευθῇ, νὰ ἐξαφανίζεται καὶ ἡ γνώσις τῆς ἀδυναμίας, διὰ τὴν θεραπείαν τῆς ὁποίας, ὅταν εἶναι ἀναγκαία, ὑπάρχουν οἱ τεχνικῶς ἀρμόδιοι. Ἡ ἐλευθέρᾳ συζήτησις ἐμφανίζεται διὰ τοῦτο ἐντὸς τοῦ ὁλοκληρωτικοῦ κράτους ὡς συνώνυμον τῆς συνωμοσίας. Ὁ πραγματικὸς πολίτης ἀναπτύσσει τὴν ἀρετὴν τῆς ὑπακοῆς καὶ ἀποφεύγει τὸν πειρασμὸν τῆς σκέψεως. Τότε εἶναι ἀντάξιός τῆς κρατικῆς προσδοκίας, ὅταν ἡ διαταγὴ ὅχι μόνον τὸν εὕρισκῃ πρόθυμον νὰ τὴν ἐκτελέσῃ, ἀλλὰ κατὰ κάποιον τρόπον ἐπερίμενε μέσα του τὸ ἐγερτήριον τοῦ κράτους. Ὁ πολίτης ἔχει συνεπῶς τὸ καθήκον νὰ εὐρίσκεται εἰς ἐπιφυλακὴν, νὰ μὴ λησμονῇ, ὅτι ὑπάρχει, διὰ νὰ ἐφαρμόζῃ, ὅ,τι κρίνει ἀναγκαῖον ἢ κυβερνητικὴ τοῦ ἐκπροσώπησις, τὸ «κόμμα», τὸ ὁποῖον κατὰ βάσιν ἔχει πάντοτε δίκαιον. Ὅταν τὸ κόμμα παραγγέλλῃ πράγματα, τὰ ὁποῖα δὲν χρειάζονται πρὸς τὸ παρὸν τὰ χέρια του, ὁ πολίτης τοῦ ὁλοκληρωτικοῦ κράτους ἀπαντᾷ μὲ μίαν διπλὴν συγκατάθεσιν. Δι' ὅ,τι πρέπει νὰ γνωρίζῃ καὶ νὰ ὁμολογῇ, ὑπάρχει ἡ στάσις τῆς παραδοχῆς - ὑπὲρ καὶ τῆς παραδοχῆς - κατὰ. Ἡ σκέψις καὶ ἡ ἔκφρασις τῆς εἶναι μέσα θετικῆς καὶ ἀρνητικῆς ἐπιδοκιμασίας. Ἀκριβῶς ἐπειδὴ δὲν βλέπουν τὸν κόσμον λογικῶς, ἀλλ' ἡθικῶς, ἐπειδὴ τοποθετοῦν ὅλα ἀνεξαιρέτως τὰ πράγματα μεταξὺ τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ, τοῦ ἐπιτρεπτοῦ καὶ τοῦ ἀπηγορευμένου, τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς κακίας, τῆς ἀγαθῆς καὶ τῆς ἀντιδραστικῆς δυνάμεως, τὰ ὁλοκληρωτικὰ συστήματα εἶναι **μ α ν ι χ α ῖ κ α ῖ α ἰ ρ έ σ ε ι ς**.

Ο ΜΑΝΙΧΑΪΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΗΜΕΝΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΟΣ. Ἐντὸς τοῦ ὁλοκληρωτικοῦ κράτους ὁ πνευματικὸς κόσμος χωρίζεται εἰς δύο στρατόπεδα, τὸ ἄξιον ἐπαίνου.

1. Ὡς ἂν. σ. 50 κ. ἔ.

καὶ τὸ ἄξιον μομφῆς. Τίποτε δὲν διδάσκονται οἱ ἄνθρωποι μὲ μεγαλυτέραν ἐπιμέλειαν, πλὴν τοῦ πῶς διακρίνονται μεταξύ των καὶ κατὰ τοῦτο τί τοὺς ἀξιολογεῖ. Εἰς τὸν γερμανικὸν Ἐθνικοσοσιαλισμὸν οἱ ἄνθρωποι ἐχωρίσθησαν εἰς τὴν καθαρὰν καὶ τὴν διεφθαρμένην φυλὴν, εἰς τὸν Μαιρξισμόν παρουσιάζονται ὡς ὑπερασπισταὶ ἢ ὡς ἐκμεταλλευταὶ τοῦ ἀνθρώπου. Μεταξὺ συμπολιτῶν ὑπάρχει ὁ συνεργάτης καὶ ὁ ἀντιδραστικός, ὁ ἥρως καὶ ὁ προδότης. Ἡ γλῶσσα τοῦ ὁλοκληρωτικοῦ συστήματος κινεῖται μεταξύ ἀντιθέτων ἐπιθέτων συνήθως ὑπερθετικοῦ βαθμοῦ, εἶναι μία παλινδρομικὴ κίνησις μεταξύ καταφάσεων καὶ ἀρνήσεων κατὰ βάσιν ἠθικοῦ χαρακτήρος. Ὁλόκληρος ὅμως ἡ κίνησις αὕτη συντελεῖται εἰς τὸν χώρον ἐνὸς μυστικοῦ συναισθήματος ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῆς κυβερνητικῆς σκοπιμότητος. Αὐτὸ σημαίνει, ὅτι ἡ σκέψις κυκλοφορεῖ μεταξύ θαυμασμοῦ καὶ μίσους, μεταξύ θεώσεως καὶ ἐξορκισμοῦ τῶν σατανικῶν δυνάμεων.

Ἡ ἀπώλεια δεδαίως τῶν ἀποχρώσεων, τὴν ὁποίαν μὲ τόσῃν θεαματικότητι παρουσιάζει ἡ σημερινὴ τέχνη καὶ συγχρόνως ἡ συναισθηματοποίησης τοῦ πολιτικοῦ κόσμου δὲν εἶναι χαρακτηριστικὸν μόνον τοῦ ὁλοκληρωτικοῦ συστήματος, ἀλλὰ κοινὸν γνώρισμα τῆς τεχνικῆς ἐποχῆς. Ἐὰν ὁ τεχνικὸς ἄνθρωπος εἶχε τὴν ἱκανότητα νὰ διακρίνῃ διαβαθμίσεις καὶ νὰ μὴ χρειάζεται ἀπαραιτήτως τὴν χρωματικὴν διαφοράν, διὰ νὰ δείξῃ τὴν ἐντελῶς προσωπικὴν του ἀξίαν, μίαν ἀπώλειαν, ἡ ὁποία τὸν κάνει νὰ περιβάλλεται ὅλα τὰ ἐπιδεικτικὰ σχήματα, δὲν θὰ ἤθελε νὰ κάνῃ αἴσθησιν οὔτε θὰ ἐτόνιζε μὲ τόσῃν ἐπιμονῇ τὴν διαφοράν του ἐκ τῶν ἄλλων, ἰδίως ὅταν διὰ τὴν διαφοράν αὐτὴν δὲν εἶναι ὁ ἴδιος πεπεισμένος.

Ἐκτὸς αὐτοῦ ὁ ἄνθρωπος τῆς τεχνικῶς τακτοποιουμένης ζωῆς, ἐφαρμοστής καὶ ὅταν πρόκειται περὶ πνευματικῶν θεμάτων, ἔχει ἐντὸς τοῦ συναισθηματικῶς περισσεύματα. Ὅ,τι συνήρπαζε τοὺς προγόνους του, τὸ θεωρεῖ παιδαριῶδες, ἐνῶ οἱ δεσμοὶ του πρὸς τὰ πρόσωπα συνεχῶς χαλαρώνονται ἢ ἔχουν διακοπεῖ, ὁ ἔρως μεταβάλλεται εἰς στρατηγικὴν, ἡ οἰκογένεια παύει νὰ ὑποχρεώνῃ, οἱ γείτονες δὲν συμμετέχουν εἰς τὰ γεγονότα τῆς οἰκογενείας, ἡ φιλία μετατρέπεται εἰς γνωριμίαν καὶ ταυτοχρόνως ἡ ζωὴ παύει νὰ παρέχῃ ἀντιστάσεις. Καὶ ὅταν ἀντιμετωπίζῃ τὴν ὕλην (μηχανήματα) καὶ ὅταν ἀντιμετωπίζῃ τὸ πνεῦμα (ἐφημερίδες) καὶ ὅταν ἀντιμετωπίζῃ τὴν μοῖραν (ἀσφαλίσεις), ὁ τεχνικὸς ἄνθρωπος μένει ψυχικῶς ἐκτὸς τοῦ γεγονότος.

Ἀσφαλιστικὴν δικλείδα διὰ τὸ συναίσθημα παρέχει λοιπὸν σήμερον ἡ πολιτικὴ. Τὸ κράτος δέχεται μὲ πολλὴν εὐχαρίστησιν ὅλους τοὺς ἐπαναστάτας τοῦ συναισθήματος. Διὰ τὴν ὑπηρεσίαν, τὴν ὁποίαν τοῦ προσφέρουν, ἀνταποδίδει συναισθηματικὴν τροφήν καὶ ἀμοιβήν, οὕτως ὥστε οἱ μισθοφόροι νὰ εἶναι εὐχαριστημένοι. Διὰ τοῦτο ἡ μανιχαϊκὴ διάθεσις δὲν χαρακτηρίζει μόνον τὸ ὁλοκληρωτικὸν κράτος, ἀλλ' ὅσους συναισθηματικῶς λιμοκτονοῦν καὶ κτυποῦν

τὴν θύραν τοῦ κράτους, διὰ νὰ τοὺς ρίψη ψυχία πολιτικῶν συναισθημάτων. Οἱ ἄνθρωποι ἐκνευρίζονται, ἐκστασιάζονται, ἀγανακτοῦν, δραματίζονται, ἔχουν κρίσεις ἀπελπισίας, προσφέρουν ὅρκους πίστεως, ἐγκαταλείπονται εἰς τὴν προφητικὴν ἑξαρσιν κατὰ τὰς προθέσεις ἐκείνων, οἱ ὅποιοι τοὺς ἐλεοῦν καὶ τοὺς προσφέρουν συναισθηματικὴν ἀπασχόλησιν.

Ἀνήκει λοιπὸν εἰς τὴν οὐσίαν τῆς τεχνικῆς νὰ ὑψώνη μεταξὺ τῶν πραγμάτων καὶ τῶν γεγονότων φραγμοὺς ὅχι τόσο ἐσωτερικοῦ χαρακτήρος, ὥστε νὰ κατατοπίζεται ἡ γνῶσις, ἀλλὰ συναισθηματικῶς ἐμποτισμένης ἠθικῆς φύσεως, ὥστε νὰ συγχέεται ὁ ἄνθρωπος μὲ τὴν διαφορὰν αὐτήν, κατὰ κάποιον τρόπον νὰ εἶναι, ὅ,τι παρουσιάζει τὴν ἀντίθετον οὐσίαν, διὰ νὰ διαστείλῃ καὶ ὁ ἴδιος τὸν ἑαυτὸν του, νὰ πιστεύσῃ εἰς τὴν ἀξίαν του καὶ ἀκολουθῶς νὰ πράττῃ συμφῶνως πρὸς τὰ αἰτήματα τῆς διαφορᾶς, τὴν ὁποίαν πληροφορεῖται δωρεὰν ἢ, εἰς τὸν δυτικὸν ἰδίᾳ κόσμον, προμηθεύεται ἀντὶ χρημάτων. Διὰ τοῦτο ἡ βιομηχανία πραγμάτων καὶ σκέψεων ἀποδίδει μεγάλην σημασίαν εἰς τὴν ἀξιολογικὴν κλιμάκωσιν τοῦ κόσμου. Ἐπιδίδεται εἰς τὴν δημιουργίαν ἁλλεπαλλήλων διακρίσεων, ὥστε οἱ ἄνθρωποι νὰ τὴν προωθοῦν, καθὼς θὰ εὐρίσκουν εἰς τὴν ἀγορὰν ἢ τοὺς λόγους τῶν πνευματικῶν τῶν ἐκπροσώπων, ὅ,τι μέσα των ἔχει χαθῇ. Ἐὰν ὁ σημερινὸς ἄνθρωπος δὲν ἔζη τὴν ἀγωνίαν τῆς ἀπελπιστικῆς του ὁμοιοτήτος ἰδίως πρὸς ἐκείνους, τοὺς ὁποίους θεωρεῖ ἢ διδάσκεται ὡς ἀντιπάλους, δὲν θὰ εἶχε τόσην ἀνάγκην νὰ τονίζῃ τὴν ἰδιαιτέραν του ὑπαρξιν ἀναλόγως τῶν τεχνικῶν του ἀποκτημάτων ἢ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὅσα ἀκούει ἐξ ἐκείνων, οἱ ὅποιοι ἀντιπροσωπεύουν τὴν πνευματικὴν του ὑπόστασιν.

Ἐπειδὴ ἀκριβῶς ὁ κίνδυνος νὰ λησμονήσῃ ὁ ἄνθρωπος τὰ γνωρίσματά του εἶναι πραγματικός, ὀφείλει εἰς τὰ κράτη τῆς Ἀνατολῆς, ἐφ' ὅσον ἐκεῖ εἶναι περιορισμένη ἀκόμη ἡ δυνατότης του νὰ διαφοροποιηθῇ ἀναλόγως τῆς τεχνικῆς μεταφράσεως τῆς οἰκονομικῆς του ἀποδόσεως, νὰ προσέχη πολὺ, μήπως παρεξηγήσῃ τὴν κατάστασιν καὶ συμπέσῃ ἐξ ἀπροσεξίας πρὸς ὅ,τι δὲν πρέπει νὰ εἶναι καὶ ἐνῶ ἦτο πολὺτιμος ἀγωνιστής, γίνῃ ἄθλιος ἀποστάτης, θῦμα σκοτεινῶν δυνάμεων, ὑπὸ τῶν ὁποίων θὰ κατέχεται, χωρὶς ἀπαραιτήτως νὰ τὸ γνωρίζῃ. Θὰ πρέπει λοιπὸν νὰ ἐπαναλαμβάνῃ τὰ διακριτικά του χαρακτηριστικὰ καί, ἐὰν θέλῃ νὰ εἶναι ἐν τάξει ἀπέναντι τῆς αὐθεντίας, νὰ δυσπιστῇ εἰς τὴν ἀτομικὴν του κρίσιν. Ὡς πρῶτος ἐχθρὸς καὶ τοῦ κυβερνῶντος κόμματος καὶ τοῦ νομιμόφρονος πολίτου παρουσιάζεται τότε ἡ ἐλευθερία τοῦ λόγου. Εἰς τὴν δυνατότητα νὰ διαμορφωθῇ μία προσωπικὴ ἀντίληψις τῆς πραγματικότητος ἐγκλείεται ἀκριβῶς ὁ κίνδυνος τῆς παρεκκλίσεως, δηλαδὴ τῆς πολιτικῆς προδοσίας. Ἀντιθέτως ἡ διαμόρφωσις τῆς προσωπικῆς γνώμης συμφῶνως πρὸς τὰ ἐπιτάγματα τῆς κυβερνήσεως εἶναι ὅχι μόνον ὑποχρεωτικὴ καὶ ἀναπόφευκτος, ἀλλ' ὁ μόνος τρόπος τῆς κοινωνικῆς εὐδαιμονίας.

ΜΙΑ ΜΥΣΤΙΚΗ ΕΥΔΑΙΜΟΝΙΑ ΚΑΘΑΡΩΣ ΓΛΩΣΣΙΚΗΣ ΦΥΣΕΩΣ. Ἡ εὐδαιμονία εἶναι εἰς τὸ ὁλοκληρωτικὸν κράτος πολιτικὴ ὑποχρέωσις. Αὐτὸ σημαίνει, ὅτι ὁ πολίτης δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ εἶναι δυστυχής, διότι ἡ δυστυχία του θὰ ἦτο κακὴ κριτικὴ διὰ τὸ κράτος. Ἐὰν θέλῃ νὰ εἶναι καλὸς πολίτης, δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ ὁμιλῇ περὶ τῶν πραγμάτων, τὰ ὅποια τὸν δυσαραστοῦν, νὰ δείξῃ, ὅτι τὸν συγκινοῦν θέματα, τὰ ὅποια δὲν ἐνδιαφέρουν τὸ κράτος καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς νὰ φανῇ, ὅτι χωρίζει τὸν ἑαυτόν του ἐκ τοῦ συνόλου, δηλαδή ὅτι ἀξιολογεῖ τὰ προσωπικὰ του ζητήματα περισσότερον ἀπὸ τὴν κατεύθυνσιν τοῦ πολιτικοῦ χρέους. Ὁ πολίτης τοῦ ὁλοκληρωτικοῦ κράτους αἰσθάνεται διὰ τοῦτο, ἐὰν θέλῃ νὰ ἔχῃ πολιτικὴν συνέπειαν, τὴν προσωπικὴν του ταλαιπωρίαν ὡς ἀναξίαν λόγου καὶ δὲν τὴν ὁμολογεῖ οὔτε καὶ εἰς τὸν ἑαυτόν του, ἀλλ' ἐπιχειρεῖ νὰ τὴν ὑπερπηδήσῃ χάριν τῆς ὑποχρεώσεως νὰ αἰσθάνεται κοινωνικῶς εὐτυχής. Αὐτὸ τὸ καθήκον ἔχει τὴν ἐννοίαν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸ ὁλοκληρωτικὸν κράτος πρέπει νὰ ἱκανοποιηθῇ μὲ μίαν καθαρῶς γλωσσικὴν ἔκφρασιν τῆς εὐτυχίας, νὰ μὴ δίδῃ σημασίαν εἰς τὰ προσωπικὰ του προβλήματα, εἰ δυνατόν νὰ μὴ ἐπιτρέπῃ τὴν εἴσοδόν των εἰς τὸν λόγον, ἀλλὰ νὰ ταυτίζεται μὲ τὴν ἐπίσημον γλώσσαν, ἡ ὅποια τὸν πληροφορεῖ, ὅτι εὐρίσκεται εἰς τὴν παράταξιν τῶν εὐδαιμόνων.

Εἰς τοὺς ἀνατολικοὺς συνασπισμοὺς κυριαρχεῖ διὰ τοῦτο σήμερον μία περίεργος μορφή μυστικισμοῦ τῆς γλώσσης. Ἑρμηνευτικοὶ καὶ προφητικοὶ λόγοι διὰ τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον δὲν εἶναι ἀπλῶς τρόποι κατανοήσεως τοῦ ἐπικαίρου καὶ τοῦ ἐρχομένου κόσμου, ἀλλὰ δυνατότητες νὰ αἴρουν οἱ ἄνθρωποι τὴν ἀτομικὴν των ὑπαρξιν, νὰ ὑπερνικοῦν τοὺς πειρασμούς, τὴν δύναμιν, ἡ ὅποια τοὺς συγκρατεῖ εἰς τὰ ὅρια τοῦ προσώπου των, διὰ νὰ ταυτίζωνται πρὸς τὴν ὑψίστην πραγματικότητα τῆς ζωῆς, ὅπως τὴν παρουσιάζει ἡ γλώσσα. Βεβαίως καὶ ἄλλοτε οἱ ἄνθρωποι ἐμνημόνευσαν τὸ ἐγώ των, διὰ νὰ θυθισθοῦν εἰς τὸν ἄφατον κόσμον τῆς θρησκευτικῆς ἐκστάσεως, τοὺς ἐνέπνεεν ὅμως ἡ πεποίθησις, ὅτι ἐκεῖνος ἦτο ὁ πραγματικὸς κόσμος, ἐνῶ ὁ κόσμος τῶν ἀτομικῶν αἰσθήσεων καὶ τῆς προσωπικῆς γνώσεως ἦτο μία αὐταπάτη ἢ μία τιμωρία. Ὁ κόσμος τῆς πολιτικῆς ἐκστάσεως ἀπαιτεῖ καὶ πάλιν τὴν ὑπέρβασιν τῶν ἀτομικῶν αἰσθήσεων καὶ τῆς προσωπικῆς γνώσεως ὡς μηδαιμινῶν πραγμάτων καὶ ἐμποδίων διὰ τὸ μέγα, ὅμως τὸ μέγα δὲν εἶναι αὐτὴν τὴν φορὰν μία πραγματικότης, ἀλλὰ μία ἀπαίτησις, εἶναι δηλαδή μία πραγματικότης καθαρῶς γλωσσικῆς διαστάσεως.

Δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἡ γλώσσα ἀναλαμβάνει νὰ διδάξῃ τοὺς ἀνθρώπους, πόσον προσωρινὸς εἶναι ὁ κόσμος, εἰς τὸν ὅποιον ζοῦν ἐν σχέσει πρὸς τὴν ζωὴν τῆς κοινότητος καὶ ἰδίως πόσον ἔκπτωτος εἶναι ὁ ἀντίπαλος κόσμος, τὰ δαιμονικὰ συστήματα, ἐντὸς τῶν ὁποίων ζοῦν ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι ἔχουν τὴν ἀτυχίαν νὰ μὴ γνωρίζουν τὸ λυτρωτικὸν ἄγγελμα. Μὲ πολλὴν ἐπιμέλειαν διηγεῖται διὰ τοῦτο ἡ γλώσσα

σα τοῦ ὁλοκληρωτικοῦ κράτους εἰς τὸν ἄνθρωπον, τί θὰ ἦτο, ἐὰν δὲν εἶχε τὴν εὐτυχίαν νὰ εἶναι εὐτυχής. Ἐδῶ εὐρίσκεται ἀκριβῶς ὁ λόγος τῆς μισαλλοδοξίας, ἡ ὁποία ἐμπνέει αὐτὴν τὴν γλῶσσαν καὶ ἐκείνους, εἰς τοὺς ὁποίους ἀπευθύνεται. Ἐὰν τὸ κράτος διατηρῆται, ἐφ' ὅσον ἡ κοινωνικὴ ζωὴ, τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλει, στηρίζεται εἰς τὴν πραγματικὴν ἢ τὴν ὑποθετικὴν ἀντίθεσιν τῆς πρὸς ὅ,τι συμβαίνει ἐκτὸς τῆς δικαιοδοσίας τῆς, τότε κατ' ἀνάγκην καὶ ἡ ἐπίσημος γλωσσικὴ τῆς ἔκφρασις δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν σύγκρισιν, ἀλλὰ νὰ ἐπιβάλλῃ τὸ ἀποτέλεσμά τῆς ὡς κανόνα πίστεως.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΩΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΤΙΚΩΝ ΚΑΘΕΣΤΩΤΩΝ. "Ὅ,τι ἀναφέρεται εἰς τὸν τρόπον συνυπάρξεως τῶν ἀνθρώπων, χωρὶς ν' ἀνήκῃ εἰς τοὺς ὅρους παρουσιάσεως τοῦ ὁλοκληρωτικοῦ κράτους, εἶναι διὰ τὴν ἐκ μέρους τοῦ ἰδεολογικὴν μονοπώλησιν τῶν κοινωνικῶν σχέσεων *ex definitione* ἐπιβλαβὲς καὶ κατ' ἀκολουθίαν κακόν. Ἀπ' ἐναντίας ὁ τρόπος λειτουργίας τοῦ κράτους εἶναι διὰ τοὺς ὑπηκόους τοῦ κατ' ἀρχὴν ἄμεμπτος. Δὲν ἔχει ἄρα σημασίαν, ἐὰν οἱ πολῖται εἶναι ἢ ὄχι εὐχαριστημένοι, ἀφοῦ μία ξένη πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ κράτους ἐκδοχὴ θὰ ἦτο ἡ ἄρνησίς του. Αυτόματως ἡ εὐδαιμονία ἀποκτᾷ διὰ τοῦτο ἐνταῦθα μίαν ἐιδικὴν ἔννοιαν: δὲν εἶναι μόνον τρόπος ἀπολαύσεως, ἀλλὰ **τ ρ ό π ο ς δικαιολογίας τῆς ὑπάρξεως.** "Ὅ,τι εἶναι δυσάρεστον, δὲν πρέπει ἐπομένως ν' ἀπορριφθῇ, ἀλλ' ἐφ' ὅσον συμβάλλει εἰς τὴν ὁλοκλήρωσιν τοῦ συστήματος, ἔχει ἐσωτερικὴν δικαίωσιν. Πόνος, θυσία καὶ θάνατος παρουσιάζονται τοιοῦτοτρόπως εἰς τὰ σχήματα τῆς γλώσσης τοῦ ὁλοκληρωτικοῦ κράτους ὡς δυνατότητες πολιτικῆς μακαριότητος, ὡς μέσα διὰ τὴν πραγματοποίησιν ἐνὸς νοήματος, χάριν τοῦ ὁποίου ἀξίζει, ὅταν παραστῇ ἀνάγκη, νὰ προσφερθῇ, ὅ,τι ἤμπορεῖ νὰ διαθέσῃ ὁ ἄνθρωπος. Εἰς ἀντάλλαγμα ἡ ζωὴ κερδίζει νόημα καὶ ὁ θάνατος γίνεται ἥρωισμός. Ἐδῶ λοιπὸν θὰ πρέπει νὰ ζητηθῇ ὁ βασικὸς λόγος τῆς ἀπηχίσεως καὶ τῆς δυνάμεως τοῦ σημερινοῦ ὁλοκληρωτικοῦ καθεστῶτος.

Ἰδίως εἰς χώρας, τῶν ὁποίων ἡ παράδοσις ἔχει φθαρῇ ἐσωτερικῶς, τὸ ὁλοκληρωτικὸν καθεστῶς ἴσταται ἐπὶ θύραις. Εἰς τὴν τσαρικήν Ρωσίαν, τὴν Κίνα, τὴν Αἴγυπτον, τὴν Ἀλγερίαν ἢ τὴν Κούβαν τὸ καθεστῶς αὐτὸ προσέφερε καὶ προσφέρει εἰς τὴν ζωὴν νέον πνευματικὸν περιεχόμενον. "Ὅπου ὁ βαθμὸς τῆς ἐσωτερικῆς φθορᾶς εἶναι μικρός, τὸ ὁλοκληρωτικὸν κράτος εἶναι εἰς τὴν ἀρχὴν ἀσφαλῶς μία διαία κατάστασις, ὅπως συνέβη εἰς τὴν Κίνα. Μαζὶ μὲ τὸ νέον κράτος δέχεται ὁ λαὸς καὶ τὸν τεχνικὸν τρόπον τῆς ζωῆς, ὥστε νὰ πρέπει ἐκ τῆς ἀνάγκης τῶν πραγμάτων νὰ διακόψῃ τοὺς δεσμοὺς τοῦ πρὸς τὴν παράδοσιν καὶ μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου νὰ βλέπῃ τὸ κράτος ὡς προϋπόθεσιν τῆς ἰδανικῆς ζωῆς. Ὁ ἄνθρωπος ἀρχίζει τότε

μὲ τὸν νέον τρόπον τῆς ζωῆς του νὰ μὴ γνωρίζῃ τὸν ἑαυτὸν του, νὰ διαθέτῃ ὑπὸ τὴν συντήρησιν τῆς γλώσσης γνώσεις, αἱ οποῖαι οὐκ ἀντιστοιχοῦν εἰς τὰ ἐπικαιρά πράγματα. Ὅσον ἡ διάστασις αὕτῃ μεγαλύνει, ἐφ' ὅσον τὰ νέα πράγματα τὸν αἰχμαλωτίζουν, χωρὶς νὰ τοῦ ἀποκαλύπτουν τὴν οὐσίαν των, δηλαδὴ τί εἶναι ἐκεῖνος εἰς τὴν νέαν του σχέσιν πρὸς τὸν κόσμον, τόσον ἀπαιτεῖ ἐκ τῆς αὐθεντίας τῆς νέας κοινωνικῆς του ζωῆς νὰ τὸν διδάξῃ, τί εἶναι ὁ κόσμος καὶ τί αὐτὸς ὁ ἴδιος, τί πρέπει νὰ θέλῃ καὶ πῶς θὰ δικαιωθῇ, τὸν τρόπον μὲ ἄλλους λόγους τῆς ἀφοσιώσεώς του, ὅ,τι θὰ δώσῃ τὸ δικαίωμα εἰς τὸ κράτος νὰ τὸν μονοπωλήσῃ. Ἡ νέα κατάστασις τῶν πραγμάτων δὲν εἶναι λοιπὸν μόνον μία πνευματικὴ ἔνεσις, ἀλλ' ἡ ἀνάγκη νὰ ἐντειχισθῶν αἱ πηγαὶ τοῦ παρελθόντος, ὥστε ὁ ἄνθρωπος νὰ δέχεται τὰ νάματα τῆς ζωῆς του ἐκ τοῦ κρατικοῦ πνεύματος. Εἰς χώρας ἐπιδόξους ὀλοκληρωτικοῦ καθεστώτος, ὅπως συνέβη ἐπὶ παραδείγματι εἰς τὴν Κούβαν, οἱ ἄνθρωποι ἔχουν δεχθῇ πρὸ καιροῦ τὸν τεχνικὸν τρόπον τῆς ζωῆς, ὥστε νὰ ἔχουν ἤδη χαλαρωθῇ οἱ δεσμοὶ των πρὸς τὸ παρελθὸν καὶ συγχρόνως νὰ εἶναι δυσηρεστημένοι ἔναντι τοῦ παρόντος, διὰ τὸ ὁποῖον ἐργάζονται, χωρὶς ἐκεῖνο εἰς μίαν ὑποφερτὴν ἀμοιβαιότητα νὰ τοὺς προσφέρεται, ἐνῶ ἀντιθέτως διοικεῖται ὑπὸ ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι ἔπαυσαν νὰ διαθέτουν δικαιολογίαν διὰ τὴν αὐθεντίαν των, ἐφ' ὅσον ἐξακολουθοῦν νὰ ἐκπροσωποῦν τὴν τάξιν, ἢ ὁποῖα μὲ τὴν τεχνικὴν ἀνέτρεψε τὴν πραγματικὴν τῆς βάσιν.

ΤΟ ΒΑΣΙΚΟΝ ΣΧΗΜΑ ΤΗΣ ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ. Εἰς τὴν κρίσιν τῶν σχέσεων μεταξὺ παρόντος καὶ παρελθόντος ἡ ἐπανάστασις τοῦ ὀλοκληρωτικοῦ κράτους, τὸ ὁποῖον εὐθύς ἐξ ἀρχῆς ἐμφανίζεται ὡς ἐκπρόσωπος ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι βαστάζουν τὴν τεχνικὴν, ἔρχεται νὰ στηρίξῃ τὸν ἐσωτερικῶς κλονιζόμενον ἄνθρωπον, νὰ τοῦ δώσῃ πνευματικὸν ἔρεισμα, νὰ τὸν κάνη ὑπερήφανον καὶ νὰ τὸν λυτρώσῃ μὲ τὴν ὑπόσχεσιν τῆς δικαιοσύνης καὶ συγχρόνως ἐνὸς τεχνικοῦ πληρώματος, ὡς ἀνταμοιβῆς δι' ὅ,τι ὑπέφερε καὶ ιδίως διὰ τὴν συνδρομὴν του. Ἡ θρησκευτικὴ αὕτῃ διάστασις τοῦ νέου κράτους δικαιολογεῖ μετὰ τὴν ἐπικράτησίν του διὰ τοῦτο μὲ εὐκολίαν τὴν ἀντιξοότητα ὡς ἐπίδρασιν εἴτε τῆς ξένης ἀντιπάλου ἐξουσίας, ἢ ὁποῖα ἐν καιρῷ θὰ καταστραφῇ, εἴτε καταλοίπων τῆς παραδόσεως, ἢ ὁποῖα ἐξακολουθεῖ νὰ παρεμποδίζῃ τὸ ἔργον τῆς σωτηρίας καὶ κατὰ τοῦτο ἐπέχει τὴν θέσιν τοῦ ἐσωτερικοῦ ἐχθροῦ. Μὲ τὰς δυνάμεις αὐτὰς δὲν ὑπάρχει βάσις συζητήσεως, ἀφοῦ καὶ μόνον ἡ παρουσία των ἀντιστρατεύεται εἰς τὴν ὑπαρξιν τῆς νέας ἀρχῆς καὶ συγχρόνως μὲ τὴν ἀντίθεσίν των δικαιολογοῦν τὴν ιδεολογικὴν τῆς ἀδιαλλαξίαν.

Ὅταν λοιπὸν ὁ πολίτης τῆς κυβερνητικῆς ιδεολογίας πρέπει νὰ πεισθῇ, ὅτι οἱ φανεροὶ καὶ οἱ ὑπόγειοι ἀντίπαλοι εἶναι καταδικασμένοι, ἀφοῦ καὶ χωρὶς ν' ἀντιδροῦν ὑπονομεύουν τὰ θεμέλια τοῦ κρά-

τους, ἡ γλῶσσα ἀναλαμβάνει νὰ προλάβῃ τὴν καταστροφὴν των. Ἡ γλωσσικὴ αὐτὴ ἐξουθενώσις ἐπιχειρεῖται εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς περιπτώσεις κατὰ τὸ ἀκόλουθον σχῆμα: Ἡ ἀντίπαλος πραγματικότης τοποθετεῖται ἐντὸς τοῦ θεωρητικοῦ χώρου τοῦ συστήματος, ὑφίσταται ἐκεῖ τὸν ἔλεγχον ὄρων, τοὺς ὁποίους δὲν προϋποθέτει καὶ ἀποδεικνύεται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὡς ἀνυπόστατος. Ἀντὶ νὰ τῆς ἐπιτραπῇ νὰ δώσῃ ἀπάντησιν, δηλαδή ν' ἀπολογηθῇ ἐπὶ τῇ δάσει τῶν ὄρων, τοὺς ὁποίους ἐκείνη θεωρεῖ πραγματικούς, ἐρμηνεύεται ἡ στάσις τῆς κατ' ἀναφορὰν πρὸς τὴν ἐντὸς τοῦ κράτους ἐν χρήσει ὀρολογίαν. Ἐὰν διακηρύσῃ, ὅτι ἔχει ἐσωτερικὴν συνέπειαν, αὐτὸ ἀποδεικνύει, πόσον αὐταπάται, ὅτι δὲν εἶναι, ὅ,τι παριστᾷ ἢ θὰ ἤθελε νὰ ἦτο, ἀλλὰ κάτι, τὸ ὁποῖον ἡ ἰδίᾳ δὲν γνωρίζει καὶ δὲν κατορθώνει νὰ διακρίνῃ, θῦμα τῆς ἐσωτερικῆς τῆς ἀντιφάσεως. Ἄν λοιπὸν ἡ ἀντιφατικὴ αὐτὴ πραγματικότης ἀντιμετωπίζετο μὲ ἐπιχειρήματα, ἢ προσπάθεια θὰ ἦτο τελικῶς μία καθαρὰ ματαιοπονία. Μὲ ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ἀποδεικνύουν τὴν πλάνην ὡς ἀλήθειαν, δὲν εἶναι δυνατὴ συζήτησις, ἀλλ' εἴτε ἡ ἀποστροφή εἴτε, ἐφ' ὅσον εἶναι ἐπικίνδυνοι, ἐπιβεβλημένη ἡ βία. Ὅσοι ἐπιμένουν εἰς ἓνα τρόπον ζωῆς ἄσχετον πρὸς τὰ θεωρητικὰ δεδομένα τῆς ἔνεκα τῆς τεχνικῆς ἀναγκαστικῶς οἰκουμενικῶν τάσεων ὁλοκληρωτικῆς ἐπιχειρηματολογίας, εἶναι οἱ πολέμιοι τοῦ κράτους, ἀκόμη καὶ ὅταν δὲν ἔχουν τὴν διάθεσιν νὰ συζητήσουν ἢ σχετίζονται μαζί του ἐκ λόγων ἀμοιβαίας τεχνικῆς σκοπιμότητος.

ΠΩΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΕΙΤΑΙ ΚΑΙ ΤΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΕΙ Ἡ ΚΡΑΤΙΚΗ ΔΥΝΑΜΙΣ. Ὁλόκληρος ἡ γλῶσσα τοῦ ὁλοκληρωτικοῦ συστήματος βασίζεται εἰς τὴν πραγματικὴν ἢ τὴν δῆθεν ἀδυναμίαν τοῦ ἀντιπάλου του. Αὐτὸ τὸ πρᾶγμα προσανατολίζει τὴν γλῶσσαν εἰς τὰ σημεῖα ἐκεῖνα τοῦ πολιτικῶς ἀντιθέτου κόσμου, τὰ ὁποῖα μετεβλήθησαν κατὰ τὴν ἱστορικὴν του ἐξέλιξιν καὶ τῆς παρέχουν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον μίαν δάσιν, διὰ νὰ προλάβῃ τὸ μέλλον ὡς κατάρρευσιν τοῦ παρόντος. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ὁ ἀντίπαλος δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐλέγχεται, ὅπως εἶναι, ἀλλ' εἴτε ταυτίζεται πρὸς μίαν ἐμφάνισιν τοῦ παρελθόντος, ἢ ὁποῖα ἔχει ἱστορικῶς ὑπερνικηθῇ, εἴτε ἀντιπροσωπεύει, ὅ,τι ὑπερνικᾷ τὸ ὁλοκληρωτικὸν κράτος καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς ἡ ἱστορικὴ του ἡττα παρουσιάζεται ὡς γεγονός, τὸ ὁποῖον ἀποδεικνύεται καὶ συνάμα ἐπιτελεῖται ὑπὸ τῆς ἐντὸς τοῦ κράτους ἐπικαιρότητος. Διὰ τοῦτο, ὅσον περισσότερον ἡ γλῶσσα ἀποκαλύπτει τὴν ἀδυναμίαν τοῦ ἀντιπάλου, τόσοον περισσότερον ἐνισχύονται τὰ θεμέλια τοῦ κρατικοῦ οἰκοδομήματος. Ὁ πολίτης ἀντιλαμβάνεται τότε, ὅτι ἔχει τὴν τύχην νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν ἰσχυροτέραν παράταξιν τῆς ἱστορίας καὶ συνεπῶς ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑποκύπτῃ εἰς τοὺς ἀπλῶς εὐλογόφανεις πειρασμοὺς οὔτε νὰ ὑπολογίσῃ τὴν δυσαρέσκειάν του καὶ τὴν ὑποκειμενικὴν του γνώμην. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον γνωρίζει τὸν

ἑαυτόν του ὡς ἀντίθετον τοῦ ἀντιπάλου του, δηλαδή πρὸ παντὸς ἄλλου βεβαιώνεται διὰ τὴν ἰσχὺν τῆς πίστεώς του.

Ἡ πρακτικὴ καὶ ἰδίως ἡ ἱστορικὴ ἀδυναμία τοῦ ἀντιπάλου, δύο ὑποθέσεις, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ πρώτη ὑπαγορεύει τὸν ἐξοπλισμὸν καὶ τὴν παρέλαισιν τῶν μέσων καταστροφῆς καὶ κατ' εὐκαιρίαν τὸ περιεχόμενον τῶν λόγων ὡς ἀπτή μαρτυρία θεωρητικῆς ἀνωτερότητος, ἐνῶ ἡ δευτέρα εἶναι καθαρῶς γλωσσικὸν θέμα, ἀποτελοῦν κατὰ βάσιν τὴν ἀντίθετον ὅψιν τῆς πολεμικῆς καὶ τῆς κοινωνικῆς δυνάμεως τοῦ ὁλοκληρωτικοῦ κράτους, δηλαδή ἡ ξένη ἀδυναμία καὶ ἡ κρατικὴ δύναμις εἶναι τὸ ἴδιον γεγονός. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον ὁ ἀντίπαλος δέν εἶναι ἀπλῶς μία ἀνεπιθύμητος ἐμφάνισις, ἀλλὰ μὲ τὴν περιγραφὴν του οἰκοδομεῖ τὴν πολιτικὴν αὐτοσυνείδησιν. Ἡ σύγκρουσις ἐναντίον ἐνὸς ἀντιπάλου, ὁ ὁποῖος ἐμφανίζεται ὡς γενικὴ ἀντίθεσις πρὸς ὅσα ὑποστηρίζονται ἐντὸς τοῦ κράτους, εἶναι μὲ τὴν πνευματικὴν ἔντασιν, τὴν ὁποίαν προκαλεῖ, ὅχι μόνον ἀπόδειξις τῆς ὑπάρξεως καὶ μάλιστα ἐντὸς τοῦ σχήματος, ὑπὸ τὸ ὁποῖον ἐκείνη συγκρούεται, ἀλλὰ μὲ τὴν θεωρητικὴν συντριβὴν τῆς ἀντιστάσεως τεκμήριον πολιτιστικῆς ὑπεροχῆς.

Ἡ δύναμις εἶναι τὸ μέγα γεγονός τοῦ ἱστορικῶς ὀρθοῦ καθεστῶτος. Χάριν τῆς δυνάμεως ἐπιτρέπεται νὰ περιορισθῇ ἡ σκέψις εἰς τὴν ἐπανάληψιν, νὰ παραμερισθοῦν τὰ προσωπικὰ προβλήματα, νὰ δοθῇ ὁ ἄνθρωπος ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὴν μέθοδον, ἡ ὁποία θὰ τοῦ ἀφαιρέσῃ τὰ ἄχρηστα χαρακτηριστικά του καὶ θὰ κρατήσῃ, ὅ,τι, μὲ τὰ χρήσιμα γνωρίσματα τῶν ἄλλων, θὰ δώσῃ εἰς τὸ κράτος τὴν δυνατότητα νὰ συντονίσῃ τὸ ἄψυχον καὶ τὸ ἔμψυχον ὕλικόν τῆς χώρας διὰ τὴν παραγωγὴν τῆς μεγάλης δικαιολογίας, τῆς δυνάμεως, ἡ ὁποία μὲ τὴν παρουσίαν της θὰ πείθῃ τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι ἀξίζει τὸν κόπον νὰ προσέρχωνται εἰς τὸν βωμὸν τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας. Ὅσον ὅμως ὁ ἄνθρωπος χάνει τὸ πρόσωπόν του, παύει νὰ κατευθύνῃ τὸν ἑαυτόν του καὶ εἶναι, ὅ,τι οἱ ἄλλοι τοῦ ἐπιβάλλουν, τόσον περισσότερον ὀπτασιάζεται τὴν ἐξουσίαν, ὅ,τι δέν τοῦ ἐπιτρέπεται νὰ γευθῇ καὶ ζῇ διὰ νὰ ὑπάγεται εἰς τὸν ὄμιλον τῶν δυνατῶν, πρόθυμος ν' ἀποφύγῃ, ὅ,τι τὸν ἀποκλείει αὐτῆς τῆς εὐτυχίας, τὴν μόνωσιν τῆς ἀποφάσεως, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ λάβῃ ὁ ἴδιος. Χωρὶς νὰ ἐμπιστεύεται τὸν ἑαυτόν του, ἐφ' ὅσον εἰς καμμίαν οὐσιαστικὴν περίπτωσιν δέν ἔγινεν, ὅ,τι εἶναι, μὲ τὴν δύναμιν τῆς θελήσεώς του, ὁ ἄνθρωπος ἀρνεῖται τὴν ἐλευθερίαν, θέλει νὰ ἐξασφαλίζεται μὲ τὴν ἀπλὴν συμμετοχὴν του ἐναντίον ὅλων τῶν κινδύνων, ὑπάρχει διὰ νὰ ἐνισχύῃ τὴν συλλογικὴν τοῦ ἀνωτερότητα καὶ εὐδαιμονεῖ, ὅταν ἡ κρατικὴ αὐθεντία τὸν κρίνει ἄξιον νὰ ἐφαρμόσῃ τὸ πρόγραμμά της.